ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ . . . . . ΔΡ. 72.000
ΕΞΑΜΗΝΟΣ . . . . . » 36.000
ΤΡΙΜΗΝΟΣ . . . . . » 18.000

ΠΑΝΤΟΙΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ
ΔΙ' ΙΔΙΑΙΤΕΡΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

ΝΕΟΛΟΓΟΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ . . . . . Στερλίναι 10
ΕΞΑΜΗΝΟΣ . . . . . »
ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ . . . . . Δολλάρια 200

ΠΡΟΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ
ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΤΟΣ ΝΒ — Ἀριθμὸς φύλλου 570 | ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΝΑΚΑΡΗ 193 — ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 25-93 | ΠΑΤΡΑΙ Τετάρτη 5 Ἰουνίου 1946

ΜΝΗΜΕΙΩΔΗΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ Κ. ΜΠΕΒΙΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

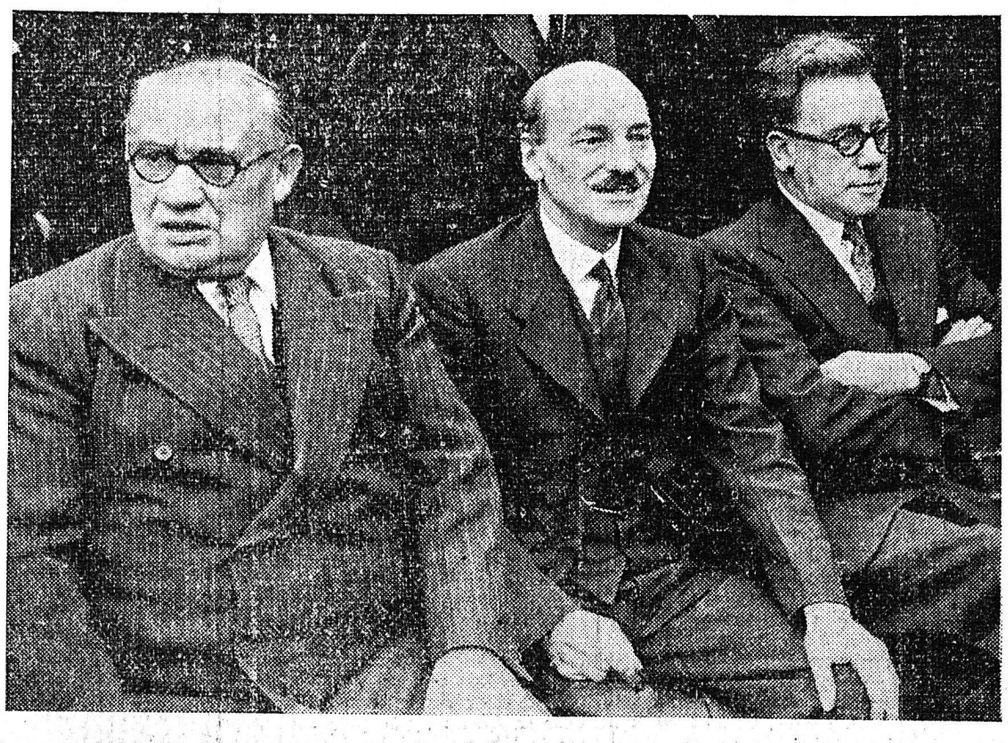

"...Ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν εἰρήνην λίαν δυσχερής. - Πρέπει νὰ γεφυρώσωμεν τὸ χάσμα μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, διότι ἄλλως ἡ εἰρήνη δὲν θὰ διαρκέσῃ περισσότερον ἀπὸ ὅσον διήρκεσε τὸ 1918. - Δὲν δύναμαι νὰ ὑποσχεθῶ ἐπιτυχίαν κατὰ τὴν προσεχῆ διάσκεψιν ἀλλὰ θὰ πράξω πᾶν ὅ,τι δύναμαι πρὸς τὸ συμφέρον ὅλων τῶν λαῶν τοῦ κόσμου. - Μᾶς κατέπληξεν εἰς πολλὰ σημεῖα ἡ στάσις τῆς Ρωσσίας. - Ὅταν ἤλθομεν εἰς τὸ Δωδεκανησιακὸν ἐνῷ προηγουμένως συνεφώνουν καὶ οἱ Τέσσαρες νὰ παραχωρηθοῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὰ Σοβιὲτ ἐδήλωσαν ὅτι δὲν θὰ θεωρήσουν ἰσχύουσαν τὴν συμφωνίαν. - Ὁλόκληρος ὁ πλανήτης εἶναι περιπεπλεγμένος. - Ἔχομεν νὰ ἐπιτύχωμεν συμφωνίαν μεταξὺ Δύσεως καὶ Σλαύων, οἵτινες ἀκολουθοῦν διαφόρους τῶν ἰδικῶν μας γραμμάς. - Τὸ σοβιετικὸν σύστημα δὲν ἐξυπηρετεῖ τὰ συμφέροντα τῶν ἐργατῶν ὅσον τὸ ἰδικόν μας. - Δι' ἡμᾶς ἡ υἱοθέτησις τοῦ σοβιετικοῦ συστήματος ἀποτελεῖ ὀπισθοδρόμησιν. - Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξακολουθήσωμεν νὰ εὑρισκώμεθα εἰς κατάστασιν πολέμου."

ΟΛΟΚΛΗΡΟΝ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ 4 ΣΕΛΙΔΑ

"...ΕΑΝ ΣΥΝΕΧΙΣΘΗ ΤΟ 'ΒΕΤΟ, ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ ΠΟΙΑ Η ΚΑΤΑΛΗΞΙΣ;"

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. ΟΥΙΝΣΤΟΝ ΤΣΕΡΧΙΛΛ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ. Ὁ διαπρεπὴς δημοσιολόγος κ. Οὐίνστων Τσῆντ γράφει τὰ ἑξῆς ἀναφορικῶς πρὸς τὴν διεθνῆ κατάστασιν:

Ἐνῷ οἱ Τέσσαρες ὑπουργοὶ ἑτοιμάζονται νὰ συνανταθοῦν καὶ πάλιν εἰς Παρισίους, τὸ ἐνδιαφέρον τῆς διεθνοῦς Κοινῆς Γνώμης στρέφεται εἰς τὴν μορφήν, τὴν ὁποίαν αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἔχουν προσλάβει αἱ σχέσεις, ποὺ τοὺς συνδέουν. Ὁ κ. Μολότωφ ὡμίλησεν ἤδη καὶ τοῦ ἀπήντησεν ἐμμέσως ὁ κ. Μπέρνς. Κατὰ τί ἀμφότερα συνετέλεσαν εἰς μίαν διευθέτησιν; Ἀσφαλῶς οὐδὲν περισσότερον ἐπέτυχον ἀπὸ τοῦ νὰ καταστήσουν ἀπροσχηματίστους πλέον τὰς διαφωνίας των. Συγχρόνως ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Νοτιοαφρικανικῆς Ἑνώσεως κ. Σμάτς, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ πάντα ἕνα ἀπὸ τοὺς πλέον ὀξυδερκεῖς ὀφθαλμοὺς τῆς αὐτοκρατορίας παρενέβαλε τὰς δηλώσεις του, αἱ ὁποῖαι ὑποδεικνύουν δύο ὁδούς: Ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ καλλιεργηθῇ ἐντατικώτερον ἡ συνεργασία μεταξὺ Ἀμερικῆς καὶ Ἀγγλίας. Καὶ ἀφ' ἑτέρου καὶ αἱ δύο αὐταὶ χῶραι νὰ ἀρχίσουν μίαν συστηματικὴν προσπάθειαν ἀρσεως τῶν παρανοήσεων, αἱ ὁποῖαι θολώνουν συμπωματικῶς ἢ ἐσκεμμένως τὴν σκέψιν τῆς Σοβιετικῆς Ρωσσίας. Τὸ δεύτερον εἶνε ἀσφαλῶς πολὺ δύσκολον καὶ ἴσως κάποιος ἀναρῶν πλέον. Ἡ ἀρμόμεθα ἀπόπειραι προσεγγίσεως ἔχουν γίνει πολλαί, χωρὶς νὰ ἀξιοποιηθοῦν εἰς ἕνα ἀποτέλεσμα ἄξιον τῶν προσδοκιῶν τοῦ κόσμου. Καὶ τὸν εἶναι ὁ κύκλος ἢ ἐξήγησις, Διότι ἔχει καταστῇ πλέων σαφές, ὅτι ἡ συγκεντρος δύναμις, ἡ ὁποία ἀπωθεῖ τοὺς Ἀγγλοσάξωνας καὶ τοὺς Ρώσσους, δὲν ἐκπορεύεται ἀπὸ ἀντιθέσεις ἁπλῶς πολιτικὰς καὶ διπλωματικάς. Παράγεται ἀπὸ συγκρουσιν ἀντιλήψεων ἐπὶ τοῦ μεγίστου προβλήματος τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ὀργανώσεως τῆς Εὐρώπης.

Ἐπὶ τοῦ τελευταίου αὐτοῦ σημείου ἡ Ρωσσία προχωρεῖ, ἀρνουμένη νὰ ἀφαιρέσῃ τὰς παρωπίδας της. Θεωρεῖ τὸ ἰδικόν της σύστημα ἐδεῶς καὶ ἐννοεῖ νὰ τὸ ἐπιβάλλῃ κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παντοῦ ὅπου ἐκτείνεται ἡ ἐπιρροή της. Ἀντιθέτως οἱ Δυτικοὶ Δημοκρατίαι, μὲ τὴν ἐκ παραδόσεως πολιτικὴν ὠριμότητα, τὴν ὁποίαν ἔχουν καταδείξει τοῦ εἴδους αὐτοῦ τοὺς πειραματισμοὺς καὶ ἀγωνίζονται νὰ ἀποτρέψουν τὴν καταπίεσιν, τὴν ὁποίαν ὑπεκφεύγουν.

Προσπαθῶν νὰ δικαιολογήσῃ αὐτὴν τὴν βασικὴν ἀντίθεσιν προγραμμάτων ὁ κ. Μολότωφ εὗρεν ὡς πρόχειρον μέσον τὴν ἰσχυρισμὸν τοῦ «Δυτικοῦ Συνασπισμοῦ». Καὶ ὄμως αἱ Ἀγγλοσαξονικαὶ δημοκρατίαι ἀπελπιστικὰς ἔχουν διασαφηνίσει τὴν ἐπ' αὐτοῦ θέσιν των. «Ζῶμεν, τονίζει, ὁ κ. Μπέρνς, εἰς ἕνα ὡριμαίνον κόσμον καὶ θέλομεν νὰ συνεχίσωμεν παραμένοντες εἰς αὐτόν». Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἐν προκειμένῳ ἐννοεῖ τὴν Ὀργάνωσιν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν. Οἱ Ἀγγλοσάξωνες τὴν ἠτένισαν πάντοτε, ὡς τὴν μεγίστην ἐλπίδα τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ὀργανώσεως τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἔμμεσως συμμετέσχον εἰς αὐτήν. Ἡ Σοβιετικὴ Ρωσσία ὅμως δὲν τοὺς ἐμπιστεύθη. Ἐπέμεινεν ἐξ ἀρχῆς εἰς τὸ περίφημον «βέτο» καὶ κάθε τόσο τὴ βάλλει εἰς τὸ μέσον μιᾶς συζητήσεως ἢ ἐρωτοτροπίας μὲ τὸν ἑαυτόν του, διὰ νὰ παρακολουθοῦν τὸ παιγνίδι τῆς οἱ ἄλλοι.

Ἀλλ' ἐὰν αὐτὸ τὸ ἤκιστα ἀστεῖον «παιγνίδι» συνεχισθῇ, εἶνε φυσικὸν τὸ ἐρώτημα: Ποία θὰ εἶνε ἡ κατάληξις; Ἡ διευθέτησις διὰ τοῦ καταρτισμοῦ ἀμοιβαίων συνθηκῶν εἶναι ἀφανής; Ὁ κ. Μολότωφ τὸ λέγει σαφῶς, ἀλλὰ καὶ δὲν καταρρίπτει τὴν ἀποκρούσιν. Ὁπόταν, εἰς τὴν τοιαύτην περίπτωσιν, θὰ ἐζοῦσαμεν πλέον ὀχεῖς «ἕνα κόσμον» ὅπως θέλει ὁ κ. Μπέρνς, ἀλλ' εἰς δύο. Καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς αὐτῆς τοῦ διαχωρισμοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπήρχετο αὐτοματῶς, ἡ ἀνθρωπότης δὲν θὰ ἠμπορεῖ νὰ θεωρῇ ἠγγυημένην τὴν ἀσφάλειάν της. Διότι θὰ παρίστατο ἀνέσχυρος θεατὴς ἑνὸς ἀδυσωπήτου ἀνταγωνισμοῦ σκοπῶν καὶ μιᾶς πραγματικῆς διελκυστίνδας. Ἡ «πραιτοριακὴ δικτατορία» ἀπὸ τὴν μίαν πλευράν. Ἡ ἀληθὴς δημοκρατία ἀπὸ τὴν ἄλλην. Τότε ἡ Ρωσσία θὰ ἤρχετο νὰ ζητῇ καὶ αὐτὴ τὴν δημιουργίαν «ἑνὸς κόσμου». Ἀλλὰ ἡ ἔννοια τῆς ἐπιδιώξεώς της δὲν θὰ ἦτο ἄλλη ἀπὸ τὸν ὁρισμὸν τῆς κομμουνιστικῆς δικτατορίας, ἔννοια προκαλοῦσα αἰσθημα φρίκης εἰς τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ἐθνῶν. Διότι τὸ αἰσθητήριον τῶν λαῶν ἔχει διδαχθῆ, ὅτι τὴν ἐπίλογον εἰς τὸ δρᾶμα τῶν ἰδεολογικῶν ἀντιθέσεων τὸν γράφουν συνήθως τὰ ὅπλα.

Ἀπὸ τὸν πρόσφατον αἱματηρὸν ἐπίλογον, ποὺ πρὸ ἑνὸς ἔτους ἐτελείωσεν οἱ πολιτικοὶ τῆς Δύσεως ἀπεκόμισαν πολλὰ συμπεράσματα. Ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ἴσως εἶνε ἡ ἀρετὴ τῆς ἀνεκτικότητος καὶ τῆς ἀνοχῆς. Δυστυχῶς τὸ δίδαγμα δὲν φαίνεται ὅτι ὠφέλησενέξ ἴσου καὶ τοὺς Ρώσσους ἡγέτας. Ἐχάθη λοιπὸν ἡ ἐλπὶς διὰ περαιτέρω συνεννόησιν; Θὰ ἦτο ὑπερβολὴ νὰ τὸ ἰσχυρισθῇ κανείς. Ὑπάρχουν ἀρκεταὶ θύραι ἀνοικταὶ διὰ νὰ περάσουν ἀπὸ αὐτὰς κατὰ τὴν προσεχῆ Διάσκεψιν ἡ κατανόησις καὶ ἡ εἰλικρίνεια. Ἀρκεῖ νὰ τὸ θελήσῃ ἡ Ρωσσία.

Η ΙΣΠΑΝΙΑ ΔΥΣΚΟΛΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΦΡΑΝΚΟ

«Ἀποτελεῖ διὰ τὸν μεταπολεμικὸν κόσμον πρόκλησιν» γράφουν τὰ Νέα Χρονικὰ» τοῦ Λονδίνου

ΛΟΝΔΙΝΟΝ. Ἡ ἔκθεσις τῆς ὑποεπιτροπῆς τοῦ ΟΗΕ διὰ τὸ καθεστὼς τοῦ Φράνκο προεκάλεσε τὰ σχόλια ὁλοκλήρου τοῦ Βρετανικοῦ Τύπου. Τὰ «Νέα Χρονικά», ἀσχολούμενα ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ γράφουν ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ τὰ ἑξῆς:

«Τόσον πολὺ ἔχουν ἀπομακρυνθῆ τελευταίως αἱ διεθνεῖς ὑποθέσεις ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης, ὥστε ἡ ἀπόφασις τῆς ὑποεπιτροπῆς τοῦ ΟΗΕ διὰ τὸ καθεστὼς τοῦ Φράνκο νὰ προκαλέσῃ πραγματικὴν ἔκπληξιν. Ἐν τούτοις ἡ ἀπόφασις ἔχει ἰδιάζουσαν σημασίαν. Διότι ἐρμηνεύει τὴν θέλησιν τῶν λαῶν, ὅπως ἐξαλειφθῇ ὁ φασισμός, τελευταῖον ὑπόλειμμα τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ τὸ ἰσπανικὸν ἰσόστημα τῆς Ἱσπανίας. Πράγματι ὁ Φράνκο ἀποτελεῖ διὰ τὸν μεταπολεμικὸν κόσμον μίαν πρόκλησιν καὶ ἐνθυμίζει αὐτούς, οἱ ὁποῖοι παρασκεύασαν καὶ ἐξαπέλυσαν τὸν ὄλεθρον τοῦ πολέμου. Ἡ δὲ διατήρησις τῆς ἀξίας τῆς νίκης μας καὶ τοῦ γοήτρου τῆς θυσίας μας εἰς τὸ ὑπόβαθρα τῆς ἐλευθερίας, ἀσφαλῶς ἐξαρτᾶται κατὰ ἕνα ἀξιόλογον ποσοστὸν ἀπὸ τὴν διαχείρισιν τοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἐγείρει ἡ ἀνενόχλητος παρουσία τοῦ Φράνκο, εἰς μίαν Εὐρώπην, ἀγωνιζομένην ἤδη νὰ ἑδραιώσῃ τοὺς ἐλευθέρους θεσμούς. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς εἶνε ἐστερημένος ἐντελῶς κάθε ἐκθυτέρου περιεχομένου ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι ἐπεμβαίνομεν εἰς ἃς ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις ἑνὸς κράτους. Ἔχει τονισθῆ κατ' ἐπανάληψιν ὅτι ὁ νέος κόσμος θὰ βασισθῇ ἐπὶ τῆς συνεργασίας ὅλων τῶν χωρῶν ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι πιστεύουν εἰς τὰς μεγάλας ἀρχὰς τῆς καλῶς ἐννοουμένης δημοκρατίας. Δύναται ἄρα ὁ Φράνκο νὰ τοποθετηθῇ ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ πλαισίου; Ἡ ἀπόφασις τῆς ὑποεπιτροπῆς τοῦ ΟΗΕ παραδέχεται ὅτι τὸ καθεστὼς του εἶνε τοιοῦτον, ὥστε νὰ μὴ ἀποκλείῃ τὸ ἐνδεχόμενον μιᾶς μελλοντικῆς προστριβῆς. Κατάγεται ἀλλοῦ ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰ καταλυθέντα ἐκεῖνα συστήματα καὶ τὸ γεγονὸς αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἀναγκάζει τοὺς λαοὺς νὰ προτιθέμενοι μετὰ δικαιοσυνῆς δυσπιστίας πρὸς οἱαδήποτε διὰ τὸ μέλλον βεβαιώσεις καὶ ἂν ἤθελε παράσχει ὁ Φράνκο. Κατὰ συνέπειαν κάθε δισταγμὸς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως τῆς ὑποεπιτροπῆς τοῦ ΟΗΕ θὰ ἐπιτέλεσε ἕνα πλῆγμα εἰς τὰς ποικιλοτρόπους τῶν Ἱσπανῶν καὶ πέραν αὐτῶν εἰς τὴν πίστιν ὅλων τῶν ἐλευθέρων λαῶν ἐπὶ τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ ΟΗΕ. Δι' αὐτὸ καὶ ἡ παροῦσα ἐργατικὴ Κυβέρνησις πιστεύομεν ὅτι θὰ θελήσῃ νὰ ἀσκήσῃ ὅλην της τὴν ἐπιρροήν, ὥστε ἡ ἀπόφασις νὰ κατασταθῇ ἐκτελεστή. Θὰ εἶνε αὐτὸ μία ἀπόδειξις τῆς τιμίας γραμμῆς, τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ἡ ἐξωτερικὴ μας πολιτική. Καὶ ἐπὶ πλέον θὰ ἀφαιρέσῃ τὰ προσχήματα ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἀρέσκονται νὰ ἰσχυρίζωνται, ὅτι ἀνεχόμεθα ἀντιδραστικοὺς παράγοντας πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἰδίων σκοπῶν. Πάντως ὅμως, ἀνεξαρτήτως ὅλων τῶν ἀνωτέρω, ἡ Ἱσπανία δὲν θὰ παύσῃ νὰ εἶναι ἕνα δύσκολον πρόβλημα».

ΤΑ ΜΑΥΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

Η ΘΥΕΛΛΑ

(Πρωτότυπο μυθιστόρημα τῆς κατοχῆς)

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΑ

ΜΕΡΟΣ Α'
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΚΑΚΟ ΣΥΝΑΠΑΝΤΗΜΑ

Ὅταν ἀπόμειναν μονάχοι κι' ἡ Ἄννα δγῆκε, γιὰ μιὰ στιγμὴ, νὰ φυλάξῃ στὴν κουζίνα τὸ μπεβίκον, ἡ Στέλα ρώτησε τὸν τυφλό:

—Εἶσαι σίγουρος Δῆμο, πῶς μίλησες ὅπως ἔπρεπε σ' αὐτὸ τὸ Στεργίου;

Ὁ στρατηγὸς ἔνοιωσε κάποιον ἀόριστο τόνο κατηγόριας, ποὺ ὑπῆρχε σ' αὐτὴ τὴν ἐρώτησή.

—Γιατί;—Ἔκαμε παρὰ λίγο ἀγριεμένος.

—Ὁ ἄνθρωπος ἔχει μιὰ μάννα, δυὸ ἀδερφές, ποὺ περιμένουν ἀπ' αὐτόν...

—Εἶναι ὧρες στὴ ζωή μας — ξέσπασε τώρα ὁ τυφλός, —π' οὔτε μάννα ἔχουμε, οὔτε ἀδερφή, οὔτε τίποτα!

Ἡ Στέλα τὸν κοίταξε τρομαγμένη:

—Θὰ μποροῦσες νὰ μιλήσῃς ἔτσι στὰ παιδιά σου;

Καὶ λαχτάριζε ἀπὸ πρίν, γιὰ τὴν ἀπάντησή, ποὺ θὰ τῆς ἔδινε:

—Στὸν Τῆμο;—Φώναξε ὁ στρατηγός: Δὲ χρειάζεται! Εἶναι γιό μου, ξαίρει τὸ χρέος του!

Ἡ καρδιὰ τῆς Στέλας πάγωσε:

—Καὶ ἂν σοῦ ζητοῦσα — ρώτησε κι' ἡ φωνή της ἔτρεμε ἀπὸ τὴν ταραχή — ναταξιδεύσῃς... νὰ τοὺς ἀπαγορεύῃς ρητὰ νὰ λάβουν μέρος σὲ μυστικὴ ὀργάνωση... χωρὶς νὰ πιάσουν ὅπλο στὰ χέρια τους;

Ὁ στρατηγὸς εἶπε ξερά:

—Θὰ σοῦλεγα νὰ κοιτάξῃς τὸ σπίτι σου καὶ τὸ νοικοκυριό σου!

Ἡ Στέλα πετάχτηκε ἀπὸ τὴ θέσι της, γιὰ νὰ φωνάξῃ ἀσυγκράτητα πιά:

—Τὸ σπίτι μου καὶ τὸ νοικοκυριό μου δὲν εἶναι οἱ τοῖχοι καὶ τὰ ἔπιπλα: Εἶναι τὰ παιδιά μου! Κεῖ τρέμει τὸ φυλλοκάρδι μου γι' αὐτά! Κάθε μέρα λαχταρῶ μὴ δὲ γυρίσουν! Κάθε μέρα μαθαίνουμε πῶς πιάνουν... πῶς φυλακίζουν... πῶς σκοτώνουν... Κάθε μέρα περνάει τὸ κατάκλειστο αὐτοκίνητο τοῦτρομεροῦ σφαγείου, ποὺ τρέχουν ἀπὸ τὶς πόρτες του τὰ κλαματα!...

Τὰ μάτια της τρέχανε χῶρα. Τὰ στήθεια της ἀνεβοκατέβαιναν. Κόμα συμπόνοιας πλημμύρησε τὴν καρδιὰ τοῦ τυφλοῦ, σὰν νἀβλεπε τὴ σπασμένη μορφή της καὶ τὰ δάκρυα:

—Σὲ νοιώθω — τῆς εἶπε ἀπαλά — μιλᾶς σὰ μάννα!... Ἡ λευτεριὰ ὅμως εἶναι ἀχόρταγη θεότητα. Ποτὲς δὲ βρίσκει ἀρκετὲς τὶς θυσίες.

Ὅμως ἡ Στέλα δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ παιὰ γιὰ τέτοια πράματα. Ἡσυχο εἶχε ἀλλάξει, τὸν τελευταῖο καιρό! Αὐτὴ ποὺ στάθηκε τὸ φλογερώτερο πλάσμα στὸν ἐθνικὸ συναγερμό — εἶχε μιλήσει στὸ Δῆμο σὰν ἀρχαία Σπαρτιάτισσα, ὅταν τὴν ἀποχαιρέτησε, φεύγοντας γιὰ τὸ μέτωπο — τώρα δείλιαζε μὲ τὸ παραμικρό. Ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ χασε ὁ ἄντρας της τὸ φῶς του, ἤθελε νὰ πιστεύῃ, πῶς τὸ σπίτι τῶν Μαράντζηδων εἶχε ξοφλήσει ἀλλάκερο τὸ χρέος του στὸν μεγάλον ἀγῶνα. Τόμαζε ν' ἀκούσῃ γι' ἄλλες περιπέτειες. Δὲν ἤτανε πῶς ἡ καρδιά της δὲ θ' ἄντεχε σὲ καινούργιο χτύπημα τῆς μοίρας. Ὅσο κι' ἂν τἠνοιωθε, δὲν τὸ λογάριαζε καθόλου. Ὁ φόβος γιὰ τὰ παιδιά της δὲν ἦταν ἐγωϊστικός. Ἐννοοῦσε, ἀπὸ δῶ καὶ πέρα, ὅλοι νὰ ζοῦν ἀποκλειστικὰ γιὰ τὸ δοξασμένο της ἀνάπηρο. Τὸν λατρεμένο της ἀνήμπορο. Νὰ πασχίζουν ὅλοι πῶς νὰ τὸν κάνουν νὰ ξεχνᾶ τὴ δυστυχία του, μέσα σ' ἀτμόσφαιρα στοργῆς, τρυφερῆς φροντίδας καὶ δοθείσας γαλήνης. Ἤθελε νὰ κρατήσῃ μακρυά, ὅσο μποροῦσε, ἀπ' αὐτὸν τὴ θύελλα, ποὺ μάνιαζε σ' ὅλη τὴ σκλαβωμένη χώρα.

***

Ἡ Ἄννα εἶχε ἀκούσει ἀπ' τὴν κουζίνα τὶς φωνὲς τῆς Στέλας. Ἔτρεξε κοντά τους:

—Μὰ τί ἔχετε; Ρώτησε μ' ἀπορία.

Δὲν τῆς ἀποκριθήκαν. Ἡ Στέλα ξανακάθισε καὶ σκούπιζε τὰ δάκρυά της, σκοπεύοντας. Στὴν πόρτα φάνηκε ξαφνικὰ ἡ Λένα. Μπῆκε ὁρμητικὰ στὸ χῶλ μ' ἕνα «καλησπέρα» παραλίγο θυμωμένο! Εἶχε ἐλυπτικὴ ὀμορφιὰ τὸ λευκό της πρόσωπό, μὲ τὰ καθαρὰ χαρακτηριστικὰ καὶ τὸ ξανθὸ κεφάλι, μὲ τ' ἀρχαῖκὸ κπένισμα, ποὺ θύμιζε τὸν «κρόδυλο». Μὰ χαλοῦσε τὴν πλαστικὴ γαλήνη τῆς μορφῆς της ἡ ἀνήσυχη φλόγα τῶν μεγαλωγαλάζιων ματιῶν της. Εἶχε κάτιτῆς Ἀθήνας μαζὶ καὶ τῆς Ἀρκαδίας τὸ λεβέντικο, σβέλτο κορμί της, σφιγμένο στὸ ἔξω ἀπὸ κάθε μόδα τοῦ καιροῦ ἀθλητικὸ φουστάνι της καὶ στὴν κάπως ἀγοριστικὴ περπατησιά της.

Ἄφησε γοργὰ στὸ τραπέζι τὸ χαρτοφύλακα ποὺ κρατοῦσε κι' ἀγκάλιασε τὸν πατέρα της καὶ τὸν κλάνιζε σὰ μάννα τὸ μωρό της.

—Πῶς τὰ πέρασε ὁ Δημοκράς μου; Μ' ἀποθύμησε ὁ Δημοκράς μου;

Ὁ στρατηγὸς τὴ φιλοῦσε μελλιά τάρα. Κάθισε στὰ γόνατά του λέγοντας:

—Καὶ ἐγὼ τώρα!...

Κι' ἄγγιξε νὰ τὸν φιλῇ τρέλλα, πότε στὸ ἕνα μάγουλο καὶ πότε στὸ ἄλλο:

—Κι' ἐδῶ! Κι' ἐδῶ! Κι' ἐδῶ!

Ὁ τυφλὸς, ποθυποῦθε κάτι νεοριπὸ σ' αὐτὰ δλα, τὴν πασπάτευε, τὴν ψαχούλευε, ἀνήσυχος:

—Τὰ γεράκια σου, παιδί μου— εἶπε, μ' ἀπορία, πιάνοντας τὰ δάχτυλά της — εἶναι ξυλιασμένα!... Καὶ τρέμεις δλάκαιρη! Τί σοῦ συμβαίνει;

Ἀπόσταμα ξεφεύγει ἀπ' τὴν ἀγκαλιά του, γιὰ νὰ θολώσῃ τὰ νερά:

—Νὰ φιλήσω καὶ τὴ μητέρα, νὰ μὴ ζηλεύῃ;

Καὶ πετιέται, γοργά, στὴ Στέλα, τὴν ἀγκαλιάζει ζεστά, τὴ φιλᾶ παράφορα:

—Κι' αὐτὸ τῆς μανούλας!.... Κι' αὐτό!... Κι' αὐτό!...

Μὰ κι' αὐτὴ τῆς πιάνει τὰ χέρια. Κι' ἀνήσυχη τῆς λέει:

—Μὰ ναί παιδί μου!... Εἶσαι παγωμένη. Καὶ σὰν νὰ μὴν εἶσαι στὰ καλά σου!... Μὴ σ' ἐνόχλησε πάλι αὐτός;

Ἡ Λένα ξεφεύγει ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά της καὶ τῆς κάνει νόημα νὰ σωπάσῃ:

—Μὰ τί λέτε, μητέρα!—φωνάζει: Σπουγκιατίσκατε νὰ μὲ κάμετε νὰ πιστέψω πῶς κάτι ἔχω;

Ὁ Δῆμος ρωτάει, αὐστηρὰ τώρα:

—Ποιός αὐτός; Ποιός τόλμησε νὰ ἐνοχλήσῃ τὸ παιδί μου;

—Κανένας, πατεροῦλη!... Ἠσυχάστε!—Βεβαιώνει ἡ Λένα, μὲ μιὰ γεμάτη καταφόρια στὴ μάννα της, γιὰ τὴν γαφφα ποῦκανε.

—Δὲν εἶναι τίποτα, διόρθωσε ἡ Στέλα: Μιὰ σαχλὴ ἱστορία!

Ἡ Ἄννα μπῆκε στὴ μέση θέλοντας νὰ γυρίσῃ τὴν ὑπόθεσι στ' ἀστεῖο:

—Ἕνας Γερμανάρας!—Ἔκαμε γελώντας φεύτικα: Ἕνας ἀξιωματικὸς μὲ γραλιὰ καὶ κοιλίτσα... τὴν παίρνει, κάθε βράδυ, ἀπὸ πίσω!

Ἡ Λένα θύμωσε. Δάγκωνε τὴ γροθιά της, κοιτάζοντας τὴν Ἄννα. Ὁ στρατηγὸς σκουντούφλιασε:

—Καὶ γιατί δὲν σταματᾶς νὰ τὸν σχολάσῃς μὲ δυὸ λόγια; Μιλᾶς λιγάκι τὰ Γερμανικά!

—Νομίζετε πῶς δὲν τὸκανα;—Φώναξε ἀναμένη: Μὰ εἶναι Γερμανὸς ἑκατὸ τὰ ἑκατό!... Ἔχει χάσει ὅλη τὴ Ρωσσία καὶ μάχεται στὴ Ρίγα.

—Δηλαδή;— Ρώτησε ἡ Στέλα.

— Πολεμάει χωρὶς ἐλπίδα — Ἐξήγησε ἡ Λένα: Ἀπόψε ὅμως μὲπιασε τὸ μπουρίνι, πιστεύω πῶς κανόνισα γιὰ πάντα τὴν ὑπόθεσή: Ἐκεῖ ποὺ μὲ εἶχε ζυγώσει καὶ μ' ἔβγαλνε στ' αὐτί, γυρίζω ἀπότομα καὶ τοῦ φωνάζω: «Γουροῦνι, ἔτσι μοῦρχεται νὰ σὲ μπατσίσω»!...

—Μπράβο!—Τῆς φώναξε ὁ στρατηγός. Κι' ἡ μορφή του γέμισε φῶς.

Ἡ Στέλα τρόμαξε:

—Μὰ τί λὲς Δῆμο!... Ἤταν ἱκανὴ νὰ τὸ κάνει! Καὶ μπορεῖς νὰ φανταστῆς τὶς συνέπειες.

—Μπᾶ, μὴν ἀνησυχεῖτε!—Εἶπε ἡ Λένα, γελαστά, κάνοντας τὴν εὐθυμία: Ἐαίρετε τί μοῦ εἶπε;«Μπα τάτστε με, δεσποινίς! Σᾶς δίνω τὸ λόγο τῆς τιμῆς μου, δὲν ἔχετε νὰ φοβηθῆτε τίποτα!

—Κουβέντες! Σοῦκανε τὸν ἵππο τῆς. Γιὰ νὰ τοῦ τὴν ἀστραφτες καὶ σοῦλεγα ἐγώ!...

—Ἄνοιξα δῆμα — ξακολούθησε ἡ Λένα, ξαναζωντάς τώρα τὴ νωπὴ σκηνή: Σχεδὸν ἔτρεχα... Ἀκουγὰ τὶς μπότες του, σὰν νὰ πατοῦσαν στὰ σπλάχνα μου... Ἐδῶ κοντά, στὸ στενό, ποθυοιωθᾶ τὴ σ' χαμένη πυοῆ του στὸ σβέρκο, τόλμησε νὰ ἁπλώσῃ χέρι. Στέκω καὶ τοῦ φωνάζω: Χάσου ἀπὸ μπροστά μου! Εὐθεμή... Κι' ἀνοίγω γλήγορα τὸ χαρτοφύλακα... Καὶ χώνω μέσα τὸ χέρι μου... ὡς ποῦ νὰ κάνω ἔτσι... γίνηκε καπνός... Ἐξαφανίστηκε!...

***

Ὁ τυφλὸς ἀνακάθισε, φώναξε θυνατά:

—Τὸ χαρτοφύλακα! Δόστε μου ἀμέσως τὸ χαρτοφύλακα!...

Ἡ Λένα γύθηκε γοργὰ στὸ τραπέζι, τὸν ἄπαξε:

—Μὰ δὲν ἔχει τίποτα, πατεροῦλι! Κόλλες χαρτὶ καὶ σπουπόχαρτο!

—Τὸ χαρτοφύλακα, λέω!—Ἐπέμενε ὁ στρατηγός: Τὸ χαρτοφύλακα!...

Ἡ Στέλα σηκώθηκε ταραγμένη:

—Δός του, παιδί μου, ἀφοῦ σοῦ λένε!...

Ἡ ἄλλη τὸν κρατοῦσε σφιχτὰ καὶ πάγωσε νὰ ξεφύγῃ:

—Μά, μητέρα...

Μὲ μιὰ γοργὴ κίνησι τῆς τὸν ἄρπαξε τέλος ἡ Στέλα καὶ τὸν ἔβαλε στὸν ἄντρα της:

—Πεισματάρα!... Ἐ, πεισματάρα!...

Ὁ τυφλὸς τὸν πασπάτεψε, τὸν ἄνοιξε, πέρασε μέσα τὸ χέρι του, ἄγγιξε κάτι κρύο, μετάλλινο:

—Πιστόλι!— Μουρμούρισε.

Καὶ τὸ τράβηξε ἀπὸ μέσα. Τρομαγμένη κραυγὴ ξέφυγε τῆς Λένας:

—Προσέχετε!... Εἶναι γεμάτο!

—Εἶναι στὴν ἀσφάλεια!—Εἶπε ὁ Δῆμος, ἀφοῦ τὸ ἐξέτασε μὲ τὴν ἀλάθευτη ἁφή τοῦ τυφλοῦ. Καὶπιὸ

(Συνέχεια εἰς τὴν 3ην σελίδα)

Η ΛΙΡΑ ΧΘΕΣ ΕΤΙΜΑΤΟ 120 ΧΙΛΙΑΔΑ